

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 001-11352
Ref. Nihla/kirst
Den 11. juni 2014

NOTAT til FOLKETINGET EUROPAUDVALG og MILJØUDVALG

Kommissionens udkast til gennemførelsesretsakt om godkendelse i henhold til REACH-forordningen til en virksomheds fortsatte brug af stoffet bis(2-ethylhexyl)ftalat (DEHP), som er optaget på forordningens bilag XIV om godkendelsespligtige stoffer

Komitésag

1. Resumé

Retsakten har til formål at give virksomheden Rolls-Royce plc, England, tilladelse til fortsat anvendelse af stoffet DEHP i blandinger til brug ved fremstilling af turbineblade til flymotorer i en periode på 7 år indtil 21. februar 2022. Der skal stemmes om udkastet på et møde i REACH-komiteén den 18.-19. juni 2014.

Udkastet har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Udkastet vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser. Udkastet vurderes i praksis at indebære et neutralt beskyttelsesniveau.

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget. Regeringen finder, at en godkendelsesperiode på 5 år som udgangspunkt er tilstrækkeligt, men anerkender, at de særlige forhold omkring sikkerhed, der gør sig gældende i luftfartsindustrien, i det konkrete tilfælde kan berettige en godkendelsesperiode på 7 år.

Regeringen agter derfor at stemme for udkastet til gennemførelsesretsakt. Regeringen vil arbejde for, at det i betragtningerne til udkastet præciseres, at godkendelsesperioden på 7 år i det konkrete tilfælde skal ses i lyset af de særlige forhold omkring sikkerhed, der gør sig gældende inden for luftfartsindustrien, og at det ikke skaber præcedens.

2. Baggrund

Kommissionen har den 27. maj 2014 fremsendt ovennævnte udkast til gennemførelsesretsakt til medlemsstaterne med henblik på afstemning på et møde i REACH-komiteén den 18.-19. juni 2014. Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftsproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, artikel 13, stk. 1, litra c).

3. Formål og indhold

Udkastet til gennemførelsesretsakt vedrører en godkendelse til virksamheden Rolls-Royce plc, England, til den fortsatte anvendelse af DEHP i blandinger til brug ved fremstilling af turbineblade til flymotorer. Godkendelsen foreslås givet for en periode på 7 år indtil 21. februar 2022.

REACH-forordningen indeholder bestemmelser om indførelse af en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. REACH-forordningens bilag XIV (*Fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse*) opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato". Formålet med godkendelsesordningen er at kontrollere risici ved brugen af særligt problematiske stoffer og at fremme substitution til mindre miljø- og sundhedsskadelige alternativer.

Følgende stoffer kan i henhold til artikel 57 i REACH-forordningen optages på bilag XIV:

- Stoffer, der er klassificeret som kræftfremkaldende, mutagene (ændrer arveanlæggene) eller reproduktionsskadende (skader forplantningen hos mennesker) i kategori 1A eller 1B (CMR 1A eller 1B) i henhold til klassificeringsforordningen (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008.
- Stoffer, der er klassificeret som persistente, bioakkumulerbare og toksiske (PBT) eller som meget persistente og meget bioakkumulerbare (vPvB) i henhold til REACH forordningens bilag XIII.
- Stoffer, der ikke opfylder kriterierne i ovenstående punkter, men hvor der er videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på menneskers sundhed og miljø, og som er problematiske i samme grad som ovennævnte stoffer.

REACH-forordningens artikel 58 foreskriver, at for hvert stof, der opføres på bilag XIV, skal der fastsættes en "solnedgangsdato", som er den dato fra hvilken markedsføring og anvendelse af stoffet forbydes, med mindre der er tildelt en godkendelse til anvendelsen. Virksomhedernes ansøgningsfrist skal være mindst 18 måneder før solnedgangsdatoen.

Når det gælder indholdet af virksomhedernes eventuelle ansøgning om godkendelse, stilles der bl.a. krav om, at virksomheden skal godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og krav om, at ansøgningen skal indeholde en vurdering af, om der er egnede alternativer (substitutionsmuligheder). Virksomheden skal betale et gebyr i forbindelse med ansøgningen om en godkendelse.

Efter offentlig høring og behandling i Det Europæiske Kemikalieagenturs (ECHA) risikovurderingskomité og socioøkonomiske komité, offentliggør Kommissionen en eventuel godkendelse samt eventuelle betingelser i EU-tidende. Godkendelsen kan kun gives tidsbegrænset.

Stoffet bis(2-ethylhexyl)ftalat (i det følgende benævnt DEHP) blev i 2011 optaget på REACH-forordningens bilag XIV ved Kommissionens forordning 143/2011/EU. Stoffet blev optaget på grundlag af dets klassificering som reproduktionstoksisk i kategori 1B. Solnedgangsdatoen blev i denne forbindelse fastsat til 21. februar 2015 og fristen for at ansøge om godkendelse til fortsat anvendelse, blev sat til 21. august 2013.

Den 20. maj 2013 fremsendte Rolls-Royce plc, England, en ansøgning om godkendelse til fortsat anvendelse af DEHP i blandinger til brug ved fremstilling af turbineblade til flymotorer.

Ansøgningen har været behandlet i komitéerne for risikovurdering (RAC) og socioøkonomisk vurdering (SEAC) under ECHA.

I sin udtalelse har RAC vurderet miljø- og sundhedsmæssige risici ved den ansøgte brug af stoffet, herunder tilstrækkeligheden og effektiviteten af de risikohåndteringsforanstaltninger, virksomheden har foreslået.

Under forudsætning af, at de foranstaltninger, som ansøgeren beskriver, anvendes, anser RAC risikoen for arbejdstagere ved den specifikke brug af DEHP som værende tilstrækkeligt kontrolleret.

For så vidt angår forbrugere og indirekte miljøpåvirkning vurderer RAC, at den ansøgte anvendelse udgør en ubetydelig risiko.

Ansøger har oplyst, at de for nærværende vurderer den tekniske anvendelighed af alternative stoffer. Ansøger har dog ikke udført detaljerede fare-, eksponerings- og risikovurderinger af disse alternativer. RAC udtaler på denne baggrund, at det ikke er muligt at sammenligne risici forårsaget af DEHP med risici foretaget af mulige alternativer. RAC er dermed ikke i stand til at vurdere, om brugen af alternativer ville føre til en samlet nedbringelse af risikoen.

SEAC har udarbejdet sin udtalelse på grundlag af socioøkonomiske faktorer og på tilgængeligheden, egnetheden og den tekniske og økonomiske anvendelighed af alternativer forbundet med brugen af stoffet, således som dette er beskrevet i ansøgningen, og på baggrund af modtagne høringsvar.

SEAC bekræfter i sin udtalelse, at der ikke for nærværende forekommer at være egnede alternativer for ansøger for så vidt angår teknisk og økonomisk anvendelighed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om udkastet. Europa-Parlamentet vil ikke blive hørt forud for den endelige vedtagelse.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Gældende dansk ret og forslaget's lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er tale om et udkast til en afgørelse, der er rettet mod en bestemt engelsk virksomhed. Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Stoffet DEHP er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1113 af 26. november 2012 om forbud mod import og salg af varer til indendørs brug, som indeholder ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP og varer, hvor dele med disse stoffer kan komme i kontakt med hud eller slimhinder.

I henhold til bekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2, er import og salg af de pågældende varer tilladt til anvendelser i motor- og påhængskøretøjer, skibe, tog og luftfartøjer.

7. Konsekvenser

Økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Udkastet vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Udkastet vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, regionerne eller kommunerne.

Beskyttelsesniveau

Udkastet vurderes i praksis at indebære et neutralt beskyttelsesniveau, idet ansøger har dokumenteret, at anvendelsen er sikker for arbejdstagere, og fordi der er tale om en begrænset godkendelse til fortsat brug.

8. Høring

Den 14. august 2013 offentliggjorde ECHA generel information om de af ansøgningen omfattede anvendelser på agenturets hjemmeside. Interesserede parter havde frist til den 10. oktober 2013 til at fremsende kommentarer og bidrag. Indkomne høringssvar blev indarbejdet i det af RAC og SEAC udarbejdede udkast til udtalelse.

Udkast til udtalelse fra RAC og SEAC blev sendt til ansøgeren den 13. december 2013. Den 20. december 2013 meddelte ansøger, at de ikke ønskede at kommentere på udtalelsen.

Forslaget, og et rammenotat om det, har været sendt i høring i miljøspecialudvalget fra 4. til 10. juni 2014. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Brancheforeningen Dansk Luftfart og DI Transport støtter begge forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt at være en positiv holdning til udkastet blandt de øvrige medlemsstater.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for udkastet. Regeringen ønsker at begrænse anvendelse af de særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes alternativer. I den konkrete sag er dette ikke tilfældet.

Det er i komitéerne for risikovurdering og socioøkonomisk vurdering under ECHA besluttet, at en godkendelsesperiode på 7 år generelt vil være passende i forbindelse med godkendelser. Regeringen finder, at en periode på 5 år som udgangspunkt vil være tilstrækkelig i forbindelse med godkendelser til fortsat anvendelse af særligt problematiske stoffer, som er opført på bilag XIV i REACH-forordningen. I lyset af de særligt høje krav til sikkerhed, der gælder for luftfartsindustrien, anerkender regeringen imidlertid i det konkrete tilfælde den i udkastet foreslåede periode på 7 år, i hvilken ansøger kan afprøve og få godkendt eventuelle alternativer.

Regeringen agter derfor at støtte forslaget.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.

Det vurderes, at sagen bør sendes til Folketingets Europaudvalg og Miljøudvalg til orientering.